

DEU CONTES PER REFLEXIONAR

10è aniversari del Grup de Reflexió

Aprendre tots de tots

Escola Lurdes, juny 2015

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. BO, DOLENT
3. UNA NIT SENSE ALLOTJAMENT
4. DESAFERRAMENT
5. EL CÀSTIG D'ARACNÉ
6. EL GRANGER I EL CAMP DE BLAT
7. LA DONA QUE HAVIA DE CREUAR EL RIU
8. LA MORT DE LINO
9. LA PAPALLONA
10. L'AIGUADER
11. OTSIERA

INTRODUCCIÓ

Del llibre "Les paraules que curen" d'Àlex Rovira

Les paraules són el vehicle de contacte de la nostra ànima amb la realitat. Gràcies a elles, prenem consciència i simbolitzem allò que hem viscut. Les paraules també ens brinden la possibilitat de donar significat a tota l'experiència, des d'allò que és aparentment banal fins al que es transcendent: les paraules ens ajuden a donar sentit a la vida.

(...)

"La meitat de la paraula és de qui la pronuncia; l'altra meitat, de qui l'escolta", va deixar escrit Michael de Montaigne. Les paraules pertanyen a les dues parts del diàleg quan aquest diàleg és sincer, quan hom escolta atentament, quan hi ha voluntat de trobada. En els mots, ens hi trobem, i per aquest motiu ens uneixen, ens porten a l'intercanvi, a la relació, a la trobada, i així és com ens fan viure, sentir i créixer.

(...)

Però la cosa més miraculosa que passa amb les paraules és que poden curar-nos. Amb els mots podem fer la nostra alquímia interior: calmar el dolor, reconduir els dubtes, les ràbies i les culpes, concloure els dols, guarir les ferides, convèncer les pors, deixar anar els jous, i potser acabar els esclavatges interiors i exteriors: alliberar i alliberar-nos.

BO, DOLENT

Un ancià vivia en una verda vall amb el seu fill, un jove gentil i respectuós. Malgrat la falta de possessions materials, vivien de manera idíl·lica i eren molt feliços. Tant era així que varen despertar sentiments d'enveja entre els seus veïns.

L'ancià gastà pràcticament els seus estalvis per comprar un cavall jove sense domar. Era una formosa criatura i pensava usar-lo per criar. La mateixa nit en que el comprà, va saltar per damunt la tanca i va desaparèixer. Els veïns van acudir i es van compadir d'ells.

- Què terrible! - digueren.

- Bo? Dolent? Qui ho sap? - va respondre l'ancià.

Deu dies més tard el cavall tornà. Venia acompanyat d'una mitja dotzena de cavalls salvatges i el vell aconseguí que entressin dins la tanca, que havia reparat perquè no pogués escapar de nou.

- Quina bona sort! - van dir els veïns, agrupant-se al seu voltant.

- Bo? Dolent? Qui sap? - va respondre l'ancià.

El seu fill començà a ensinistrar als cavalls. Un d'ells el va tirar a terra i li trepitjà la cama, que se li mal curà i el va deixar coix per sempre.

- Quina desgràcia! - van dir els veïns.

- Bo? Dolent? Qui sap? - va respondre l'ancià.

A l'estiu següent, el rei va declarar la guerra. Destacaments de lleva arribaren al poble i s'endugueren a tots els joves com a soldats. El fill de l'ancià es lliurà atès a la seva cama lesionada.

- Tens sort de veritat - exclamaren els veïns a la vegada que lamentaven la seves pròpies pèrdues.

- Bo? Dolent? Qui sap? - respongué l'ancià.

Aquell mateix hivern...

El primer que fem a l'enfrontar-nos a un resultat diferent de l'esperat és jutjar-lo. Quan més gran sigui el desviament d'allò que volíem, pitjor considerem que és.

UNA NIT SENSE ALLOTJAMENT

Va ocórrer en la vida d'una famosa adepta al zen. Es deia Rengetsu... Molt poques dones han arribat al final del camí zen.

Estava fent una peregrinació. Arribà a un poble cap al capvespre i va demanar allotjament per aquella nit, però els vilatans li tancaren les portes. Estaven en contra del zen. El zen és tan revolucionari, tan absolutament rebel, que resulta molt difícil d'acceptar. Si l'acceptes et transformaràs; si l'acceptes hauràs de passar pel foc i mai més tornaràs a ser el mateix. Les persones tradicionals sempre han estat en contra de la veritable religió. La tradició és tot el que és fals en la religió.

Era una nit freda; la dona no tenia allotjament i estava afamada. Passà la nit sota l'aixopluc d'un cirerer del camp. Com

que feia tant fred, no podia dormir bé. I el lloc era perillós, estava ple d'animals salvatges. A mitjanit el fred la va despertar i va veure, contra el cel nocturn, les flors del cirerer totalment obertes. Corpresa per la bellesa de l'escena, es va posar de peu i va fer una referència mirant cap al poble, pronunciant aquestes paraules:

Gràcies a la seva bondat
al negar-me allotjament
m'he trobat sota les flors
aquesta nit de Lluna bromosa.

Se sentia agraïda. Donava les gràcies a aquells que li havien negat allotjament perquè, si hagués dormit sota cobert, s'hauria perdut aquesta benedicció: aquestes flors de cirerer i els xiuxiueigs de la misteriosa Lluna, i el silenci de la nit, l'absolut silenci de la nit.

DESAFERRAMENT

En el poble on vivia el gran mestre zen Hakuin, una noia quedà embarassada. El seu pare la va pressionar per declarar qui era el seu amant, i, al final, per fugir del càstig, va dir que era Hakuin.

El pare no va dir res més, però quan arribà el moment i el nen nasqué, li retornà immediatament a Hakuin i el tirà al terra davant seu.

- Sembla que es tracte del teu fill - va dir, i va començar a insultar-lo, per aquell incident tant desgraciat.

- Ah, és així? - contestà Hakuin.

Va prendre l'infant entre els seus braços. A partir d'aleshores, allà a on anava portava el nadó amb ell, embolcallant-lo amb la màniga de la seva túnica. Durant els dies de pluja i les nits de tempesta sortia a demanar llet entre els veïns. Molts dels seus deixebles, considerant-lo perdut, li donaven l'esquena i se n'anaven. I Hakuin no deia res.

En aquells instants, la mare va donar-se compte que no podia suportar l'agonia d'estar separada del seu fill. Confessà el nom del veritable pare i el seu propi pare va córrer a postrar-se als peus d'Haukin, implorant sense parar que el perdonés.

Haukin solament digué:

- Ah, és així? - i li retornà el fill.

L'home que està en meditació no necessita de les opinions dels altres. Es coneix a ell mateix; per això no importa el que diguin.

EL CÀSTIG D'ARACNÉ

Hi havia una jove que es deia Aracné, molt hàbil teixint. Els seus treballs eren admirats per tothom. Un dia va rebre visita de les nimfes del bosc i li digueren:

- Qui t'ha ensenyat a fer coses tant boniques? Segurament ha estat la deessa Atenea.
- De cap manera! Tot ha estat inventiva meva, Atenea no m'ha ensenyat res i no em faria res competir amb ella!
- Ets molt superba, Aracné, hauries de venerar a la deessa en comptes de desafiar-la.

Un cop dit això, les nimfes van marxar.

Al cap de poca estona trucà a la porta una velleta que li va suplicar humilment:

- Puc entrar? Vull veure les teves labors, m'han dit que són molt boniques.

Aracné va deixar-la entrar i la velleta s'apropà al teler de la jove.

- Sense dubte, ets molt hàbil, però no hauries de mostrar-te tant orgullosa. He sentit el que deies a les nimfes del bosc i he vingut per donar-te un consell: no desafiïs la deessa Atenea.

- He dit que no li tinc por i em sento capaç de compartir amb ella.

Encara no havia acabat de pronunciar aquestes paraules, la velleta es convertí en la radiant Atenea.

- Aquí em tens. Comença el desafiament.

La deessa s'assegué davant d'un teler daurat i la jove ho féu davant del seu. Treballaren durant dies i nits. Ambdues labors eren meravelloses, impecables, però les d'Atenea lluíen com si estiguessin il·luminades per una llum secreta.

- La teva labor és perfecta i no té cap defecte. Ara bé, la meva posseeix una llum divina que mai tindrà la teva.

Aracné inclinà el cap, humiliada i vençuda. Atenea la va castigar per la seva arrogància i la convertí en una aranya.

EL GRANGER I EL CAMP DE BLAT

Per aquells temps Déu vivia a la terra. Una dia se li apropà un home, un vell granger, i va dir:

- Mira, tal vegada siguis Déu i que hakis creat el món, però he de dir-te una cosa: no ets granger. No coneixes ni l'abc de portar una granja. Tens quelcom per aprendre.

- Què m'aconselles? - digué Déu.

- Dóna'm un any de temps i durant aquest període deixa que faci les coses a la meua manera per veure què succeeix. La pobresa serà abolida de la terra!

Déu acceptà: concedí un any al granger.

Naturalment aquest va demanar les millors condicions: res de tempestes ni forts vents, cap perill per la collita. Tot era còmode, agradable, i ell se sentia molt feliç. El blat creixia moltíssim. Quan volia sol, tenia sol; quan desitjava pluja, obtenia pluja, tota la que volia.

Aquell any tot era correcte, matemàticament correcte.

Però quan es recol·lectà la collita, no hi havia res dins l'espiga. El granger estava molt sorprès. I va preguntar a Déu:

- Què ha passat? Què ha fallat?

- Com que no hi havia desafiaments - digué Déu - com que no hi havia conflicte ni fricció, com vares evitar tot mal, el blat restà impotent. És imprescindible lluitar una mica. Les tempestes són necessàries, els llampecs i els trons són necessaris. Ells agiten l'ànima dins del blat.

Desgràcia tan sols significa que els fets no encaixen amb els teus desitjos; i els fets no sempre encaixen amb els teus desitjos. Els fets, senzillament segueixen la seva naturalesa.

LA DONA QUE HAVIA DE CREUAR EL RIU

Dos monjos budistes estan tornant al monestir i arriben a la riba d'un riu. La corrent és molt forta; és un indret muntanyós. Una noia jove i molt bonica està esperant allí que algú l'ajudi a creuar. Té por d'entrar al riu sola.

Un dels monjos, el de major edat, camina per davant sense qüestionar-ho: un joc de l'ego. Si ets el més gran, has de caminar per davant; els monjos més joves han de caminar una mica més enrere. El monjo més ancià va el primer. La jove li pregunta:

- M'ajudaria? Seria suficient que em donés la mà. Tinc por, la corrent és molt forta i el riu tal vegada sigui profund.

L'ancià tanca els ulls; això és el que Buda havia dit als seus monjos: que si veien a una dona, en especial si és bonica, havien de tancar els ulls. És quelcom que em sorprèn: ja l'has vist i després tanques els ulls; si no l'haguessis vist, com sabries que es tracta d'una dona i que és bonica? Ja t'ha afectat, i aleshores tanques els ulls! Així doncs, el monjo tanca els ulls i entra al riu sense respondre a la dona.

Aleshores arriba el segon monjo, el més jove. La noia té por, però no pot fer altra cosa: el Sol està a punt de pondre's, aviat serà de nit. Per això, li demana al monjo:

- Em donaries la mà per ajudar-me a creuar, sisplau? El riu sembla profund i el corrent és molt fort..., i tinc por.

El monjo diu:

- És profund, ho sé, no és suficient que tan sols t'agafi la mà; seu sobre les meves espatlles i et portaré a l'altra riba.

Quan estan arribant al monestir, el monjo més ancià pregunta al més jove:

- Escolta, company, has comès un pecat i informaré que no tan sols has tocat una dona i vas parlar amb ella, sinó que a més a més la vares dur a les espatlles! Cal que siguis expulsat de la comunitat; no mereixes ser monjo.

El jove senzillament va somriure i va dir:

- Sembla ser que jo vaig deixar la noia al terra fa ja tres quilòmetres i tu segueixes portant-la a les espatlles. Hem recorregut tres quilòmetres i segueixes preocupat per l'incident.

LA MORT DE LINO

Lino era professor d'Heracles, conegut per la seva increïble força. Tenia la missió d'instruir-lo en la música i les lletres. Un dia el professor va mostrar al seu alumne va mostrar-li diferents obres i li preguntà quina li agradava més de totes elles.

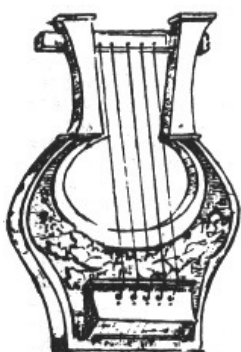
Heracles pensava que la poesia, la història, la filosofia i altres coneixements eren coses interessants però difícils de comprendre: no estaven fetes per ell. Examinà aquells llibres. Expressament, el mestre havia posat entre aquells volums un que no era precisament una obra d'art: un llibre de cuina. Encara no l'hagué obert, Heracles va sentir que se li feia aigua a la boca veient la descripció d'alguns plats succulents i postres exquisits.

- Aquest sí que és un llibre extraordinari! - va exclamar amb entusiasme- És el que prefereixo.

Lino es va indignar de tal manera que no va poder contenir-se i omplir de violents retrets a l'inepte alumne.

A l'escoltar les desagradables paraules, Heracles s'enfurismà de tal manera que agafà la cítara, aixecà el braç i va donar un cop al cap del seu mestre amb l'instrument. El mestre va caure al terra i es morí. Heracles es

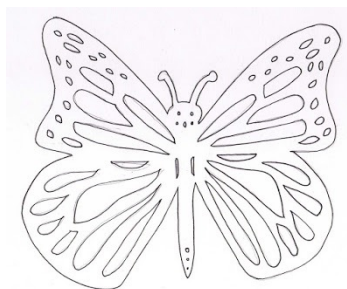
llençà damunt del cos de Lino, lamentant-se amb crits de remordiments, dolor i desesperament, però ja era massa tard.

Abans d'actuar cal pensar en el que farem... després pot ser massa tard.

LA PAPALLONA

“Diuen que un cuc de seda va voler pujar a una muntanya i es va posar a caminar. No li feia por que la muntanya fos molt alta, al contrari, la veia majestuosa per sobre la plana; no li feia por que estigués molt lluny, ans al contrari, el seu desig de conèixer món li feia agafar forces.

A poc a poc, malgrat que tots els diferents animals que trobava se’n reien, ell continuava la seva cursa. La meta demanava gran esforç i el seu pas era molt petit, no va recórrer gaire tros que va morir esgotat, trist i sol. En veure’l alguns animals que passaven pel lloc, amb somriure irònic el varen agafar i el varen posar al costat del camí, amb una pedra a mena de làpida. El sol i l’aire ràpidament van fer que la seva pell s’apergaminés i s’esquincés, aleshores, es va obrir i va néixer una formosa papallona que va anar volant fins a posar-se a dalt de la muntanya”.

L'AIGUADER

Un aiguader a l'Índia tenia dos grans cànthers penjats als extrems d'un pal i que portava sobre les seves espatlles. Una dels cànthers tenia diferents esquerdes, mentre que l'altre era perfecte i conservava tota l'aigua fins al final del llarg camí a peu, des del rierol fins a la casa de l'amo, però quan arribava, el cànter trencat únicament contenia la meitat de l'aigua.

Durant dos anys sencers va ser el que succeí diàriament. El cànter sencer estava molt orgullós del que aconseguia, se sentia perfecte ja que complia amb la missió per la qual havia estat creat. Però el pobre cànter esquerdat estava avergonyit per la seva imperfecció i se sentia miserable perquè solament podia fer la meitat de tot allò que se li suposava que era la seva obligació.

Després de dos anys, el cànter esquerdat va parlar al vell aiguader tot dient-li:

- Estic avergonyit i vull disculpar-me perquè degut a les meves esquerdes solament pots entregar la meitat de la meva càrrega i únicament obtens la meitat dels diners que hauries de rebre.

El vell amb pena, li va respondre compassivament:

- Quan retornem a casa de l'amo vull que et fixis amb les bellíssimes flors que creixen al llarg del camí.

Així ho va fer el cànter. I efectivament, va veure moltíssimes flors boniques per tot el camí, però malgrat tot, continuava sentint-se afligit perquè al final, quedava en el seu interior la meitat de l'aigua que havia de portar.

Aleshores el vell li digué:

- Te n'has adonat que les flors solament creixen al teu costat del camí? Sempre he sabut de les teves esquerdes i he volgut treure el costat positiu d'aquesta realitat. Vaig sembrar llavors de flors al llarg del costat del camí per on vas i tots els dies les has regat i durant aquests dos anys jo he pogut recollir aquestes flors i decorar l'altar del meu Mestre. Si no fossis exactament com ets, amb tot i els teus defectes, no hagués estat possible crear aquesta bellesa.

No et queixis per les teves imperfeccions o les imperfeccions d'algú, busca el costat positiu i allà és on trobaràs les perfeccions amagades.

OTSIERA

Otsiera, el fill de l'Àguila Blanca, estava a punt de fer catorze anys. Havia arribat, doncs, el moment d'afrontar la prova més important en la vida d'un noi mohawack: la cerimònia del dejuni. Otsiera era valent i generós, bon observador, podia reconèixer gairebé tots els senyals del bosc i imitar el cant de cada ocell, però... Es trobava prou preparat?

La nit abans del gran dia, va entrar dins de la inipi. Allà, en silenci, va reunir totes les seves forces i va demanar ajut als antics de la tribu, els avantpassats.

Otsiera estava a punt. A l'alba, en companyia del seu pare, va pujar muntanya amunt fins a la gran roca plana on hauria de quedar-se tot sol, quatre dies i quatre nits. La missió d'Otsiera, durant aquests dies, era mantenir-se atent als secrets del món. Si ho feia així, i estava ben decidit a ajudar la Terra i la tribu, segur que aprendria alguna cosa important. Si tenia èxit, quan tornés ja no seria un nen sinó un home per sempre més.

Àguila blanca va abraçar el seu fill i se'n va acomiadar. Després de quatre dies i quatre nits, tornaria a buscar-lo.

Otsiera es va fer un petit refugi amb branques i fulles. Invocant el Gran Esperit, va seure, quiet, atent i respectuós.

Dia i nit, el jove guerrer va mantenir-se ben alerta, sense menjar res. De tant en tant bevia una mica d'aigua de la que conservava a la bossa de pell de cérvol.

Passaven els dies i Otsiera no rebia cap senyal, res de nou que pogués portar a la tribu. Quan el pare el va anar a buscar, Otsiera va suplicar:

- Un dia més, pare!

Àguila Blanca va acceptar.

- Un dia i prou -li va dir.

Aquella nit, assegut al refugi, va sentir el rebombori del Tro, ben lluny.

- Ratiwera, senyor del Tro, ajuda'm i ajuda el meu poble - va dir el noi. Encara no havia acabat de dir-ho que ja va sentir la resposta:

- Aquesta nit, Otsiera, obtindràs un poder que t'ajudarà a tu i a tots els mohawacks.

Aquestes paraules li van donar noves forces i, malgrat la tempesta que s'acostava, va continuar ben atent.

- Què és aquest estrany brogit?

Aquesta bèstia immensa estava fent cruixir les branques al seu pas. La por, però, no el va vèncer. Va mantenir-se ben alerta fins que va comprendre que era el vent que refregava les branques de dos grans arbres. De cop, succeí una cosa extraordinària: una fina columna de fum sortia de les branques i s'enlairava cap al cel i, poc després, apareixia una mena de petit sol dansaire, calent i sorollós.

Otsiera es va espantar molt. El sol entre els arbres va créixer i, a poc a poc, es va fer més petit fins que va desaparèixer. Què era allò que havia vist? De matinada, va atansar-se a aquells dos arbres i va recollir de terra dues branques seques. Les refregà una contra l'altra, imitant el moviment del vent, fins que, tot d'una, aparegué el filet de fum, la fusta va enrogir fins que va deixar anar una petita flama, calenta com el sol!

- Oh, meravella! - va pensar Otsiera - el Gran Esperit ens dóna una mica de sol per als nostres llargs hiverns i les nostres nits fosques!

Quan el seu pare va tornar, va trobar un Otsiera feliç. I així va ser com el foc va arribar als mohawaks i va ser Otsiera qui el va dur.